

Wychodzi w każdą niedzielę
podczas pory kąpielowej.

PRZEDPŁATA

na cały sezon kąpielowy
wynosi:

w Krynicy 1 złr. 80 ct.
z przesyłką poczt. 2 „ 30 „
za granicą 2 „ 80 „

Numer pojedynczy w Krynicy
kosztuje 12 ct.

W innych miejscach i zdrojowi-
skach krajowych 14 ct.

KRYNICA

PISMO

poświęcone balneologii i sprawom polskich zdrojowisk

Redaktor główny i wydawca: Dr. LEON KOPFF,

lekarz rządowy c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy.

Przedpłatę frankowaną

przyjmuje Administracya pisma
„Krynica“ w Krynicy, tudzież
wszystkie urzęda pocztowe.

W Warszawie, Król. Polskiem
i Rosyi, przyjmują przedpłatę
wszystkie księgarnie.

INSERATY przyjmuje się za opłatą
od miejsca wiersza drobnym dru-
kiem (petit) po 6 centów.

Biuro Redakcyi i Administracyi

w kancelaryi c. k. Zarządu zdro-
jowego w Krynicy.

KALENDARZ: Czerwiec. 9 Niedziela. Zielone Świątki. Felicyana m. 10 **Poniedziałek**. Świąteczny. Małgorzaty. 11 Wtorek. Barnaby ap
12 Środa. Onufrego. 13 Czwartek. Antoniego. 14 Piątek. Bazylego. 15 Sobota. Wita i Modesta. ☉ Pełnia we Czwar-
tek d. 13 Czerwca o g. 3 m. 10 popoł. — Wschód słońca: 9/6: 3.52, 15/6: 3.51. Zachód słońca: 9/6: 8.5, 15/6: 8.9

ZDROJE SIARCZANE W LUBIENIU.

NAPISAL

Dr. C. Sztembarth.

Lubień leży w powiecie Gródeckim nad rzeką Weresz-
czycą, na 275 metrów nad powierzchnią morza wzniesiony.
Jestto wieś, licząca 3000 mieszkańców narodowości ruskiej.
należąca obecnie do barona Adolfa Brunickiego, zamieszka-
łego tamże w pięknym pałacyku, otoczonym starannie i gu-
stownie utrzymanym parkiem, stanowiącym ulubione miejsce
wycieczek z zakładu.

Zakład kąpielowy leży na końcu długiej wsi, schłodnie
i czysto zbudowanej wzdłuż traktu ze Lwowa do Sambora,
o 3½ mili od Lwowa, a o milę od Gródka oddalony. Zakład
wybudowany jest w 30-morgowym, pięknym parku, złożonym
z liściastych i iglastych drzew, do którego wjeżdża się wprost
z szosy na lewo, licząc od strony Lwowa, wysokimi drze-
wami ocienioną aleją. Aleje i mniejsze uliczki parku są do-
brze ocienione i zaopatrzone wygodnymi ławeczkami dla po-
trzebujących odpoczynku. Przy zakładaniu parku pilną zwraca-
no uwagę na suchość gruntu, co ze względu leczniczego
wielkie ma znaczenie i stanowi jedną z najważniejszych zalet
zakładu, biorąc w uwagę zwłaszcza jakość chorób, przeważnie
leczonych w Lubieniu. Obszerne, starannie utrzymane i dobrze
niwelowane rowy odprowadzają wodę do nieopodal po za
zakładem płynącej rzeczki Wereszyczycy. Sam dziedziniec za-
kładu i chodniki parku starannie wysypane piaskiem i żwi-
rem, wszystkie zaś domy mieszkalne budowane na gruncie
drenowanym, z wysokim podmurowaniem. Dreny wypełnione
kamieniami i gałęziami, ułatwiają wodzie deszczowej odpływ
do ubocznych rowów. Na suchość zatem mieszkań już przy
budowie domów pilną zwracano uwagę.

Prawie w środku parku na końcu alei wjazdowej znaj-
duje się obszerny, szeroki, piaskiem wysypany dziedziniec
zakładowy z obszernym klombem pośrodku, okolony domami
i drzewami. Główny front dziedzińca zajmuje długi, parterowy,
z terasem i kamiennymi wschodami dom łaźniowy, przed
którym obszerny klomb, również jak i teras kwiatami i wa-

zonami z cieplarni upiększony, mieści w środku kamienny
basen z wodotryskiem. Woda do wodotrysku, z dalszych
okolic rurami sprowadzana, nie zawiera siarki. Rurą boczną,
część wody do wodotrysku płynąca, zostaje odprowadzoną
po za dom różowy, gdzie bezustanną spada kaskadą i służy
do picia i gotowania. Cały dziedziniec zakładowy oświetlony
jest lampami.

W domu łaźniowym po obu stronach korytarza, przez
całą długość domu idącego, mieści się 80 łaźni z wani-
kami porcelanowymi, marmurowymi, metalowymi i drewnia-
nymi. Do wanien woda siarczana, gorąca i zimna, dopływa
ze zbiorników za pomocą rur metalowych, zakończonych
ekranami, dającymi możność w każdej chwili regulować cie-
płotę wody, jeśli tego zajdzie potrzeba, co w wannach me-
talowych szczególnie się zdarza, gdyż woda w takich wani-
nach zazwyczaj dość prędko stygnie; rury, doprowadzające
wodę ciepłą i zimną, są umieszczone w dnach wanien, woda
zatem przy napełnianiu wanien nie spada z góry, a wpływa
do niej od dołu. Urządzenie to o wiele lepsze, gdyż nawet
podczas napełniania wanny nie dozwoli tracić wodzie jej
składników gazowych — a ilość wywiązującej się pary o nie-
miłej woni znacznie mniejszą się staje. Przyrządy do ogrze-
wania mieszczą się w skrzydle po za łaźniakami. Ogrzewanie
samo odbywa się za pomocą pary, dochodzącej skrętami rur
metalowych do szczelnie zamkniętych zbiorników, do których
woda ze źródła doprowadzana jest pompami ssącymi. Mecha-
nizm ten ogrzewania wody ma tę zaletę, że nie dozwala
wodzie siarczanej podczas ogrzewania i rozprowadzania
tracić swych składników gazowych, jak wiadomo najwięcej
cennych.

W budynku, na łaźni przeznaczonym, znajduje się
również dobrze urządzona łaźnia parowa wraz z natryskami,
a nadto pomieszczenie dla zarządu zakładu, ładnie urządzone
pokój poczekalny dla kąpiących się i obszerna sala czytelnia,
w której obok gazet i książek do wypożyczenia, znajdują się
stoliki do kart dla amatorów whista, taroka lub preferansa.

Domów mieszkalnych w zakładzie umieszczonych, to na
dziedzińcu zakładowym, to porozrzucanych po parku, jest 12.
Przeszło 200 pokoi z wygodnym i wykwiłtnym urządzeniem

i pościelą, gotowych tylko do zamieszkania, czeka na przyjęcie gości. Usługa w domach chętna i szybka, a przytem staranna i dobrze prowadzona, nie wyzyskuje gości na odjeździe. Na każdym piętrze urządzona jest kuchnia dla tych, którzy nie chcą stołować się w restauracji. Wiktuałów wszelkich, do prowadzenia kuchni niezbędnych, dostać można łatwo. Mleczarnia, umieszczona w domu obok bramy wjazdowej, dostarcza gościom świeżego i dobrego mleka.

Pod względem budowy odznacza się szczególniej niewielką, lecz nader gustowną, w gotyckim stylu kapliczką, zbudowaną kosztem baronowej Konstantowej Brunickiej. Smukła i jakby ku niebiosom wspinająca się jej wieżyczka wydobyla się z pośród wierzchołków drzew iglastych po lewej stronie dziedzińca. W kapliczce podczas sezonu odprawiają się codziennie msze święte. Największym z domów jest hotel Concordia — ładną budową w stylu szwajcarskim i nader przyjemnym umiejscowieniem, wpośród drzew i klombów, odznacza się Adolfówka. Dom żółty, dom różowy i Alojówka należą do większych i więcej poszukiwanych. Po za hotelem Concordia, idąc od dziedzińca ku rzece Wereszczycy, stoi dom piętrowy, w którym mieszczą się obszerne sale restauracyjne, pokój bilardowy, fortepian i z komfortem i gustem urządzona, okazała sala balowa przez dwa piętra, miejsce niedzielnych podczas sezonu wieczorów tańczących.

We wszystkich domach szerokie kurytarze, obok dobrze, dla uniknięcia przeciągów, urządzonej wentylacji, pozwalają zamieszkującym oddychać czystym, wiejskim powietrzem, którego nieco nieprzyjemna dla węchu woń siarki, częstokroć zagłuszoną bywa balsamiczną wonią, pochodzącą z obszernych łąk doliny rzeki Wereszczycy.

Po za zakładem i nieopodal od niego przepływa rzeka Wereszczycza, wychodząca z obszernego, kilkuset morgowego, zarybionego stawu, słynnego z niezwyklej wielkości raków. Na rzece urządzone są łazienki, oddzielne dla mężczyzn i kobiet. Nad Wereszczycą ciągną się daleko, o ile okiem dojrzeć można, wesołe zielenią łąki lubieńskie.

Klimat Lubienia łagodny, odznacza się jednostajnością, z powodu oddalenia od gór, wskutek czego brak tych nagłych zmian temperatury, tak niekorzystnych w leczeniu. Od wiatrów zakład ochroniony jest wysokimi drzewami parku, w którym jest zbudowany.

(C. d. n.)

Towarzystwo lekarskie krakowskie wystosowało do wszystkich lekarzy następujące pismo:

Odezwa w sprawie Zdrojowisk krajowych.

Jednym z ważnych źródeł zamożności i pomyślności kraju są niezaprzeczenie zdrojowiska lekarskie, pospolicie wodami mineralnymi nazywane. Z najdzikszej okolicy, z zapadłej gdzieś miejscowości, z lichego pustkowia powstają zamożne osady i bogate, ożywione okolice, jeżeli w nich tryszczą lecznicze źródła. Nie darmo mawiali starożytni: *Aquae conduunt urbes!*

Prawda, w jędrnych tych słowach zawarta, uwidoczniła się w niezwykły sposób w Czechach, na Węgrzech, w Niemczech i we Francji. Powstały tam znakomicie urządzone zakłady zdrojowo-lecznicze, które ściągnęły do siebie tysiące postronnych gości i roztoczyły przez to na rozległe krainy dobrodziejstwa cywilizacji i bogactwa narodowego — niosąc jednocześnie chorym skuteczną pomoc i prawdziwą pociechę w cierpieniu.

Mało jest krajów, któreby mogły poszczycić się tylu różnorodnymi zdrojami lekarskimi, jak ziemie dawnej Polski. Posiadamy przeszło 200 miejscowości z trzystu kilkudziesięciu źródłami uzdrawiającymi. W Galicji i krajach sąsiednich mamy najpotrzebniejsze i najskuteczniejsze z wód mineralnych. Brak nam tylko szczaw słono-alkaliczno-siarkowcowych (glauberskich), w rodzaju Marienbadu i Karlsbadu, tudzież „cieplic obojętnych“ o wyższej ciepłocie, co przy obecnym stanie balneoterapii nie jest właściwym brakiem, albowiem za pomocą odpowiednich zabiegów balneo-

MONACO.

(Ciąg dalszy).

Gmach kasyna, zbudowanego także w stylu wschodnim, wygląda dość ociężale. Wspaniałemi wschodami dostajemy się najpierw do wielkiego atrium. Sala ta jest najpiękniejszą ze wszystkich. Nie widzimy w niej, ani zbyt licznych złocień, ani przeładowania freskami. Przybyszowi zdawać się może, iż znalazł się w westibulu jakiej akademii lub pałacu królewskiego. Kilka ogromnych drzwi rozchodzi się w różne strony: wprost głównego wejścia prowadzą do sali koncertowej, na prawo do biblioteki i czytelnicy, na lewo zaś do najwięcej odwiedzanych sal gry. Czytelnia jest bardzo obszerną i należeć w niej można prawie wszystkie ważniejsze pisma europejskie; nie brak też nawet i polskich dzienników. Sala koncertowa przypomina salę opery paryskiej; wszystkie ozdoby tak poetyczne i piękne, tak nigdzie nie widać w ornamentacjach, ani... rulety, ani łopatek, służących do zgartywania przegranych pieniędzy, że zapomina się, choć na chwilę, gdzie się człowiek znajduje. Ks. Karol III. posiada w tej sali swoją lożę, i nierzadko można go tam spotkać. W zimo-

wym sezonie bywają tu dawane przedstawienia teatralne, których program zapełnia opera i balet. Siły artystyczne są zwykle pierwszorzędne. W swoim czasie występowały w teatrze Monte-Carlo: Adelina Patti, Lucca i inne gwiazdy europejsko-amerykańskie. Codziennie też można w tej sali wysłuchać koncertu orkiestry pod dyrekcją znanego powszechnie p. Steek; są to artyści, z których każdy mógłby śmiało osobno się popisować. Repertuar bywa bardzo ożywiony; we czwartki dawane są zwykle koncerty klasyczne, które sprowadzają takie tłumy słuchaczy, iż z trudnością można zdobyć sobie miejsce, w niedzielę zaś koncerty, przeznaczone dla specjalnych narodowości — i tak muzyka: niemiecka, francuska i t. d. po kolei. Między innymi popisywał się tu przed paru tygodniami pianista, Polak, p. Domaniewski, a gra jego ogólnie się podobała. Dodać trzeba, że wszystkie te koncerty są bezpłatne, wszystko urządza administracja, głównie w tym celu, aby sprowadzić jaknajwięcej ludzi do Monte-Carlo. W zimowym sezonie bywa też tu średnio około 15.000 osób, nie licząc stałych bywalców, zaopatrzonych w karty wejścia na czas dłuższy.

Opuszczamy salę koncertową i wchodzimy do przedsiionka sali gry, przy wejściu jednak zapytują wchodzącego o bilet wejścia do dalszych salonów. Dostaje się go z wielką

terapeutycznych możemy i owe wody i owe cieplice w zupełności swojskimi wodami leczniczymi zastąpić.

Posiadamy natomiast źródła, dostarczające wód lekarskich wszelkich działów, które nie tylko są jednoznaczne z najszlachetniejszymi wodami zagranicznymi, ale je nawet pod wieloma względami przewyższają. Szczawom alkalicznym i alkaliczno-słonym w Gleichenbergu, Giesshüblu, Ems, Salzbrunn i Selters w zupełności odpowiada nasza Szczawnica i Krościenko. Szczawy żelaziste: Francensbadu, Elstery, Cudowy, Schwalbachu i Pyrmontu przewyższa nasza Krynica i Żegiestów. Źródła słone w Wiesbaden, Baden-Baden, Homburgu, Rheme, Nauheim i Kissingen wybornie zastępuje nasz Truskawiec, Druskieniki i Birsztany; wody słone jodowo-bromowe Hallu, Kreuznachu, Krankenheilu, nasz Iwonicz, Rymanów i Druskieniki. Nasze solanki: Rabka, Truskawiec, Ciechocinek i Inowrocław, tudzież siarczane solankowe Busk i Solec przewyższają wszelkie inne tego rodzaju wody zagraniczne. Wody siarczane Akwizgranu, Trenczyna, Piszczan, Badenu pod Wiedniem, Schinznachu, Nenndorfu i pirenejskie wybornie zastępuje nam Busk, Solec, Lubień, Swoszowice, Krzeszowice, Pustomyty i inne. Nawet wody gorzkie czyszczące Pöllnau, Friedrichshall, Saidschütz, i całą gromadę wód budzińskich (*Ofner Bitterwässer*), wybornie zastępuje, a nawet przewyższa nasza woda Morszyńska.

Nie zbywa nam też na miejscowościach klimatycznych, w których można odbywać leczenie mlekiem, żętycą, kumysem, kefirem, że wspomnimy tylko o Zakopanem, Szczawnicy, Nałęczowie, Sławucie, oraz o zakładach wodoleczniczych w Zakopanem, Szczawnicy, Krynicy, Jaworzu, Nałęczowie, Nowem mieście nad Pilicą, Sławucie i t. d.

I my więc mamy wyborne źródła — i nam się dostały w udziale wody uzdrawiające, mamy więc obowiązek ich utrzymania, jako skutecznych środków leczniczych i ważnych czynników narodowego bogactwa. Niestety — owe rodzime

skarby nie zostały dotychczas należycie ocenione, ani użytkowane dla pomocy cierpiących, a dla dobra, pożytku i chluby całego kraju.

Ważniejsze nasze zakłady zdrojowo-kąpielowe dziś już tak się rozwinęły, że dorównują pod wieloma względami najlepszym zakładom zagranicznym i stały się dla kraju prawdziwą chlubą i błogim nabytkiem. Wszystkie swojskie zakłady, nawet początkujące, zorganizowały się na podstawach nauki i doświadczenia lekarskiego. A jeżeli nie wszystkie stanęły na wysokości swego zadania, jeżeli nie wszystkie odpowiadają wybrednym wymaganiom, to winien temu brak poparcia i należytej opieki. Skierujmy liczne rzesze, szukające za granicą nie zdrowia, lecz pustej zabawy, do krajowych zakładów zdrojowo-kąpielowych, zaszczerpmy w ogóle publiczności zamiłowanie swojskiej przyrody, skierujmy kapitały prywatne do naszych zdrojowisk i uzdrowisk, a przekonamy się, jak szybko one wzrastać będą i z zagranicznymi rywalizować zaczną.

Nie żebrzemy zatem jałmużny dla swojskich zakładów zdrojowych i leczniczych, lecz serdecznie wzywamy do spełniania obywatelskiego obowiązku w popieraniu skarbów własnej ziemi i rodzinnej pracy.

„Czyż“, jak powiedział słusznie nieodżałowanej pamięci prof. Diell, „potrzeba jeszcze większej biedy i nędzy w kraju, ażeby poznać i pokochać jego drogocenne, uzdrawiające wody?“

Jeżeli lekarz ma wzniosłe postannictwo przy łożu chorego, w sali szpitalnej, w rodzinie nawiedzanej nieszczęściem, to rola publicznej medycyny w życiu narodu, w filantropijnej i ekonomicznej organizacji społeczeństwa, wkłada na niego jeszcze wznioślejsze obowiązki publiczne, które przy dobrem pojęciu i wykonaniu czynią z lekarza stróża publicznego dobra, apostoła postępu i cywilizacji.

Do Was się zatem w imieniu Towarzystwa lekarskiego krakowskiego udajemy, zacni i Szanowni Koledzy, z prośbą, abyście zwrócili uwagę na swojskie źródła mineralne, zaopie-

łatwością u specjalnego komisarza kasyna, jest to więc prosto tylko komedia. Zarząd nie chcąc, aby stali mieszkańcy i kupcy z Rivierzy do sal gry wchodzili (w statutach kasyna wstęp dla tych osób jest wzbroniony) uprasza każdego przybyłego o zameldowanie się w biurze komisarza. Trzeba jednak dodać, że prawo to wcale ściśle przestrzeganiem nie jest, i niejedynym mieszkańcem departamentu „Alpes maritimes“ dostaje się do wnętrza sali.

Zwykle dużo osób oczekuje kolei, aby zameldować się komisarzowi; ten ostatni, otoczony gronem dostojnych urzędników, zapytuje się przybyłego o nazwisko, stan i zamieszkanie. Wszystko zależy od zewnętrznego wejrzenia proszącego. Gdy widać, iż jest dostatnio ubrany i ma dość wyładowany pugilares, wpuszcza się go bez żadnych trudności i uzbraja w kartę wejścia; w przeciwnym razie, gdy kto lekliwie wygląda lub wyjmując bilet wizytowy z portfela, nie pokaże zarazem rąbków papierów francuskich, ten bywa zwykle ściślej indagowany. Często można się serdecznie uśmieć, słysząc te meldunki. Najczęściej przybywający, wymyślają niestworzone nazwiska i zajęcia, a urzędnicy najskrupulatniej wszystko zapisują. Jedną ze znajomych mi pań pytano się o dowody legitymacyjne, aby dowieść identyczności osoby, ta jednak, nie mając tych papierów ze sobą, odpowiada

szybko, nie tracąc czasu: „Oto moja portmonetka; o cóż wam, moi panowie, chodzi?“ Urzędnicy, mając nadzieję, że zawartość portmonetki pozostanie w krótkim czasie własnością administracji Monte-Carlo, damę ową natychmiast do sali wpuścili.

Uzyskawszy ową kartę pozwolenia, zostajemy na progu sali przyjęci przez wygalonowaną służbę, która ofiaruje karnety i ołówki do zapisywania numerów, które w rulecie wychodzą. Mijamy dwa ogromne salony w stylu „mauresque.“ W różnych miejscach stoją tu ogromne stoły, w liczbie siedmiu — to właśnie ruleta. Za salami „de la roulette“ jest jeszcze jedna; tam zbiera się towarzystwo wykwińtniejsze i mniejszy bywa natłok publiczności; jest to sala gry w „trente et quarante.“ Napływ publiczności bywa tu dlatego mniejszy, iż minimalną stawką wynosi 20 fr. złotem, gdy przy rulecie wystarcza 5 fr. srebrem. Sala jest upiękaszona obrazami i freskami różnych pierwszorzędnych artystów, które jednak zbyt plastycznie przedstawiają wszelkie przyjemności, jakie Monte-Carlo gościom swoim udziela.

Stoły, na których odbywa się gra w ruletę, są tak szczelnie otoczone ludźmi, że tylko z trudnością można się do nich dostać, lub też znaleźć przy nich wolne krzesło.

(D. n.)

kowali się serdecznie krajowemi zakładami zdrojowo-kąpielowemi, obznajmiali publiczność z zaletami naszych wód leczniczych, zachęcali chorych, aby się do nich udawali po zdrowie.

Wasze, zacni Koledzy, powołanie nie tylko uzdrawiać chorych, ale i nauczać nieświadomych lub lekkomyślnych. W rękach Waszych spoczywa dobro chorych, ale także i pomyślność kraju.

Kraków, dnia 26. kwietnia 1889.

Dr. St. Paszkowski,
prezes Tow. lek. krak.

Prof. Dr. Edward Korczyński,
przew. komisji przem.-lek. Tow. lek. krak.

Dr. Władysław Ściborowski,
Referent Komisji balneologicznej.

Drobne wiadomości.

W dniu 4. Czerwca nastąpiło uroczyste poświęcenie nowego Dworca zdrojowego w Krynicy. Uroczystość ta rozpoczęła się solenną mszą św. w miejscowej zakładowej kaplicy, odprawioną przez ks. kanonika Gruszkę, proboszcza z Muszyny. Mały kościółek w parku zapelniał się szczerze zaproszonymi gośćmi i pobożną publicznością. Po odprawionem nabożeństwie udali się zebrani przed dom zdrojowy. Tutaj, w przedsiönku tego wspaniałego gmachu p. architekt Zawiejski wręczył klucze budowy Zarządcy Zdrojowemu p. Sokołowskiemu, a ks. Gruszka po dłuższem, stósownem przemówieniu, dokonał zwykłej ceremonii poświęcenia.

W czasie uczty, która tę podniosła uroczystość zakończyła, wniósł pierwszy toast ks. kanonik Gruszka na cześć Najjaśniejszego Pana, następnie p. Sokołowski w dłuższem, ładnem przemówieniu, wniósł toast na pomyślność JE. hr. Falkenhayna, ministra rolnictwa, Dr. Kopff na pomyślność JE. Zaleskiego, ministra dla Galicyi i byłego namiestnika, za którego rządów rozpoczęto budowę Domu zdrojowego, Dr. Ebers pił na pomyślność JE. hr. Badeniego, namiestnika Galicyi, p. Goralezyk, zarządca dóbr Muszyńskich wniósł zdrowie p. Glanza, naczelnika Dyrekcji dóbr państwowych w Galicyi, który z prawdziwem poświęceniem zajął się doprowadzeniem do skutku budowy Domu zdrojowego i jego wspaniałem i kosztownem urządzeniem, — p. Znamiórowski, naczelnik gminy Krynickiej, w ładnem przemówieniu podniósł zasługi, koło Zakładu krynickiego położone kierownika budowy Dworca zdrojowego, utalentowanego architekta pana Zawiejskiego, — pan Sokołowski wniósł toast pana Bielikiewicza, pełnego zasług, długoletniego referenta spraw krynickich przy Dyrekcji dóbr państwowych, — a p. Zawiejski pił zdrowie p. inżyniera Rajskiego, inspektora budowy, wydelegowanego tutaj na czas budowy przez Namiestnictwo. Liczny jeszcze szereg toastów zamknął p. sekretarz Bielikiewicz staropolskiem „Kochajmy się“.

Na mocy uchwały Komisji Zdrojowej w Krynicy, umieszczono w Domu zdrojowym portrety JE. ministra rolnictwa hr. Falkenhayna, s. p. Zyblikiewicza, marszałka krajowego, zasłużonego wielce około podniesienia zdrojowisk krajowych, (te dwa portrety wykonane przez artystę p. Pocięchę), dalej s. p. Alfreda hr. Potockiego, JE. ministra Zaleskiego, JE. namiestnika hr. Badeniego i wreszcie naczelnika Galicyjskiej Dyrekcji dóbr państwowych p. Glanza.

W Niedzielę dnia 9. b. m. odbędzie się w Krynicy uroczyste otwarcie Zakładu dyjetetycznego dra Skórczewskiego.

Dowiadujemy się, że z inicjatywy prof. dr. Korczyńskiego ma zamiar przeszło trzydziestu ukończonych słuchaczy Wydziału lekarskiego krakowskiego odbyć wycieczkę naukową do zdrojowisk krajowych. — Należy się spodziewać, że Zarządy wszystkich zdrojowisk przyjdą w pomoc i ułatwią

przyszłym lekarzom najdokładniejsze poznanie naszych zdrojowisk, aby ich zachęcić, by w przyszłości na swoich stanowiskach wytrwale starali się o wykorzenienie naszego plemiennego błędu: uwielbiania tylko wszystkiego, co obce, — i zwracali chorych swoich do zdrojowisk polskich.

O wpływie wieku rodziców na żywotność dzieci ogłosił profesor J. Körösi na jednym z ostatnich posiedzeń akademii węgierskiej w Peszcie ciekawe statystyczne spostrzeżenia. Co się tyczy wieku ojców, to pokazuje się, że dzieci ojców, liczących niżej 25-ciu lat, są o wiele słabsze, dzieci, spłodzone przez ojców w wieku od 26—40 lat, są zazwyczaj najsilniej zbudowane i najzdrowsze, dzieci zaś ojców, starszych nad 40 lat, znów bywają coraz słabiej rozwinięte i konstytucji więcej chęłacznej. Dzieci matek, liczących do 35 lat, są stosunkowo najzdrowsze, matek w wieku od 35 do 40 lat o 8%, w wieku wyżej 40-tu lat o 10% słabsze. Najzdrowsze dzieci rodzą się z rodziców, w których ojciec jest o kilka lat starszym od matki. Dzieci rodziców wieku równego są zazwyczaj słabiej rozwinięte.

Jedno z pism fachowych paryskich pisze: „Ci, którzy sądzą, że wino wprost z Bordeaux sprowadzone, zapobiega narażeniu się na używanie wina fałszywego, są częstokroć w błędzie, jak to z następującego przypadku się przekonają. Przed czterema dniami nadesłano tutaj z Bordeaux 1500 beczek wina, pochodzących od wielkiej, znanej firmy handlu win w tem mieście. Wskutek nadesłanego doniesienia, polecił urząd zdrowia tutejszy przesyłkę tę zbadać, przyczem wykazało się, że 1500 beczek zawierały płyn, podobny do wina jedynie tylko barwą i smakiem. Badanie chemiczne wykazało jako główne składniki: wodę, lichej spirytus, trochę gliceryny, barwik, zwany *Maqui*, pochodzący z Chili, znaczniejsze ilości gipsu (około 6 gramów w litrze) i sól morską. Skutkiem takiego wyniku analizy, skonfiskowano cały transport wina, a przeciw wysyłającemu i odbiorcy wdrożono dochodzenie sądowe.

Ciekawą anekdotkę opowiadają o zmarłym fabrykancie broni, Werndlu. Przed laty mieszkał w Steyr, pewien ubogi urzędniczek kolejowy, dziś zamożny obywatel buda-peszleński. Znanym on był w całym miasteczku dla swej rudej brody. Werndl lubił go bardzo dla jego dowcipu i dobrego humoru, i w restauracyi często do swego stołu go zapraszał. Pewnego wieczora towarzystwo, w którym znajdowali się Werndl i rudy urzędnik, bawiło się nadzwyczaj wesoło, naraz odzywa się Werndl do swego rudego towarzysza: „Wiesz pan co? Sprzedaj mi pan połowę swej brody, dam panu za nią 300 zł.“ — Urzędnik odpowiedział: „Całą sprzedam panu i za 50, ale pół nie.“ — „Albo połowę, albo nic“ — odrzeczł Werndl — „mnie potrzeba teraz połowy, może być, że za parę dni będę potrzebował drugiej, ale do tego czasu musisz pan drugą połowę brody nosić.“ — I to mówiąc, wyjął trzy nowiutkie banknoty po 100 zł. i położył na stół.

Rudy urzędnik, który siedział w długach po uszy, pogrzyżył się w zadumę. Pił wino szklanekę po szklance i walczył ze sobą, nareszcie, dobrze już podochocony, zawołał: „zgoda, daj pan 300 zł.“

Ogolono mu więc pół brody, śmiano się do rozpuku i bawiono wesoło do późna w nocy.

Biedny urzędniczek z rozpaczą upił się tak, że go do domu odwieźć musiano.

Nad ranem przychodzi do niego służący Werndla z listem, i jeszcze jakimś obcym człowiekiem.

Zaspany urzędnik otwiera list i znajduje w nim 300 zł. i następujący bilecik Werndla: „Potrzebuję zaraz drugiej połowy pańskiej brody, posyłam panu za nią jeszcze 300 zł. i golarza, któremu pan ją wręczyć raczysz.“

Uszczęśliwiony urzędnik zerwał się na równe nogi, i w pięć minut później był całkiem ogolony i miał 600 zł. w kieszeni.

Werndl wiedząc o krytycznem położeniu rudego urzędnika, chciał mu w ten sposób dopomóc.

Nelauane. Jestto nazwa osobliwszej choroby, jaka się dość często pojawia między murzynami w Nianing i jego okolicy.

Jest ona rodzajem śpiączki, bo dotknięci tą chorobą, podlegają nieprzewycięzionej senności, wśród której chociaż piją, jedzą lub jakkolwiek czynność spełniają, robią to bezwiednie. W języku krajowców *nelau* znaczy spać i stąd nazwa choroby *nelauane*.

Pewien misyjnarz, O. Strub, miał sposobność zbadać ją dokładnie we wszystkich jej okresach na młodym nowonawróconym murzynie, którego miał przy sobie, i tak ją opisuje:

Choroba ta zaczyna się najpierw szalonym bólem głowy, przy którym pacjent jęczy i wije się po ziemi, a żadne środki nie przynoszą mu ulgi, chyba tylko chwilową. Stan taki trwa czasem miesiąc cały, a pacjent ani je, ani śpi. Jestto pierwszy okres tej choroby.

Następnie przychodzi wielka ociężałość w całym ciele, chory nie jest zdolnym do żadnej — choćby najmniejszej — czynności, ale zachowuje zupełną jeszcze przytomność umysłu. — W tym drugim okresie przeżył Sambo (ów młody murzyn) prawie rok cały, pielęgnowany starannie przez misyjnarzy, atoli bez zmiany na lepsze.

Po roku nastąpił trzeci okres, — właściwa „śpiączka“, w której chory staje się już i umysłowo ociężałym; śpi ciągle lub siedzi godzinami z otwartymi i w jedno miejsce wpatrzonymi oczyma, mruczy coś niewyraźnie sam do siebie lub śmieje się nagle na cały głos bez żadnej przyczyny. W tym trzecim okresie, dostaje chory wyrzutu na całym ciele, który nieszczęśliwemu okropnie sprawia męczarnie, a przez nieustanne drapanie, ciało przemienia się w jedną prawie ranę.

Sambo żył w ten sposób jeszcze czas jakiś, wycieńczony, nędzny, podobny więcej do upiора niż do żywego człowieka.

W czwartym i ostatnim już okresie, w którym jeszcze miesiąc się przemęczył, było to już bezwładne ciało, i jedynie bicie serca okazywało, że nieszczęśliwy jeszcze żyje.

Ponieważ Sambo niedawno wbrew woli rodziny przyjął chrzest, i ojciec go się wyrzekł, przypuszczano więc, że został otruty. — O. Strub chciał go po śmierci sekcjonować, ale zbyt szybki rozkład ciała nie pozwolił na to.

Misyjnarz twierdzi, że „nelauane“ jest istotnie wynikiem zatrucia roślinną lub mineralną trucizną, prawdopodobnie pierwszą; że zaś ludność tamtych okolic jest nadzwyczaj złośliwą i zdolną do wszelkich zbrodni, to też częste przypadki tej choroby mogą nie być naturalne, lecz są wynikiem zbrodni, a mieszkańcy żywią sami do siebie wzajemnie taką nieufność, że będąc w gościnie, nigdy nie tkną potrawy żadnej, dopóki jej sam gospodarz wpięrow nie skosztuje.

W szczególniejszy sposób leczą tam krajowcy bóle głowy. Leżącemu twarzą na ziemi pacjentowi, przyciskają z całej siły głowę do ziemi, a O. Strub stosował z pomyslnym rezultatem środek ten w wielu razach, szczególnie przy bardzo silnej migrenie.

Dwadzieścia jeden skradzionych dzieci znalazły władze w Londynie w budzie jarmarcznego kuglarza. Biedne malcy były powiązane, a stłumione ich jęki, dosłyszał jakiś przechodzień, który zawiadomił o tem policję. Dzieci miały od lat dwóch do sześciu; trzynastoro podało adres rodziców, resztę umieszczono w przytułku. Kuglarz, nazwiskiem Arrival, trudnił się rzemiosłem kradzenia dzieci razem z żoną.

Także sposób. Niejaki Henry, skazany za dwużeństwo na dwa lata więzienia, odbywszy karę w Clairvoux, w tych dniach został uwolniony. Oczywiście, ani pierwsza, ani druga z żon jego, nie czekały go u wyjścia z więzienia. Henry wszakże pragnął koniecznie zobaczyć się z Karoliną X., drugą z rządu, i oto na jaki zdobył się sposób, aby się o adresie jej dowiedzieć. Do wszystkich członków jej rodziny, po całej Francji rozrzuconych, wysłał telegramy, donoszące im o śmierci Karoliny i zapraszające na pogrzeb. Krewni zjechali się do mieszkania wrzekomo zmarłej i zastali ją w naj-

lepszym zdrowiu. Henry zaś, który przybycie ich na dworcach śledził, z łatwością tym sposobem dowiedział się o potrzebnym mu adresie. Nie obliczył jednak wszystkiego, dał się poznać, cała rodzina żony rzuciła się na niego, i po wielu szturchańcach odprowadziła go na policję, gdzie przytrzymano go do dalszego rozporządzenia.

DROBIAZGI HUMORYSTYCZNE.

Przy obserwacji nieba.

Astronom. Czy pani widzi teraz Małą Niedźwiedzicę?
Dama. Nie.

Astronom (przestawiając teleskop). A teraz?

Dama. Ach! teraz widzę doskonale.... Cóż to za miłutkie, śliczne zwierzątko!

W biurze.

— Panie Piórkiewicz, którego dziś mamy?

— Dwudziestego.

— Czy tego miesiąca?

W tramwaju.

Trzy damy stoją na platformie.

X., któremu dostało się miejsce siedzące, czuje się tem zażenowany; podnosi się i mówi:

— Ustępuję miejsca najstarszej z Pań....

Żadna z dam nie porusza się, X. siada z powrotem.

Myśl.

.... Tytuł nigdy nie daje dokładnego pojęcia o dziele — gdyby tak było, dzieła byłyby zbyt liczne....

W winiarni.

Syn (po namyśle). To wino niemożliwe — jeszcze robi. Ojciec. I tem się właśnie różni od ciebie.

Nasze dzieci.

Bona. Władziu, idź już spać.

4-letni Władzio. Nie pójdę, będę czekał na mamę.

Bona. Kiedy mama z papą poszła do państwa S. na bal, będą tańczyć zapewne do rana.

Władzio. Doprawdy, jak żyję, nie widziałem jeszcze takich rodziców, coby chodzili na całą noc, a dzieci zostawiali w domu.

W celi więziennej.

Znakomity adwokat, broniąc z urzędu mordercę, odwiezła go w celi.

— Co widzę? — woła na widok jego morderca — to pan bronił mnie przed 25 laty, kiedy siedziałem za kradzież!

— Dziwny wypadek!... To pierwszy mój klient! Debiutowałem wtedy....

— I ja także... ale od tej pory zrobiliśmy obydwaj wielkie postępy!

Wiadomości urzędowe c. k. Zarządu zdrojowego w Krynicy.

Opłaty zdrojowe wynoszą na cały sezon od osoby: Taksa kuracyjna I. kl. 3 zlr., za muzykę 3 zlr. — Taksa kuracyjna II. kl. 1 zlr. 50 ct., za muzykę 1 zlr. 50 ct. — Lekarze i ich żony, nauczycielki szkół ludowych, dzieci do lat 10, służba i ubodzy są od opłat zdrojowych uwolnieni.

Lekarze ordynujący. Rządowi: Dr. L. Kopff „pod Orłem“. — Dr. H. Ebers w Zakładzie hydropatycznym. — Prywatni: Dr. Z. Ashkenazy „pod Pagatem“. — Dr. J. Blatteis „pod Jeleniem“. — Dr. A. Lorentski „pod Litwinką“. — Doc. Dr. A. Mars w „Domu Szwajcarskim“. — Dr. B. Skórczewski w „Witoldówce“.

Apteka w domu „pod Krakusem“.

C. k. Zarząd zdrojowy w łaźniach głównych.

C. k. Poczta i Telegraf „pod Zamkiem“.

Biuro wywiadowe „pod Potokiem“, udziela bezpłatnie wszelkich wyjaśnień.

L. p.	Imię, Nazwisko i godność	Skąd przybywa	Pomieszkanie	Osób
40	Nowakowska Marcela, żona dyrektora szkół	ze Złoczowa	pod Szwajcarem Nr. 11	1
41	Dobrzańska Józefa, żona c. k. profesora gimnaz.	" "	" " " "	1
42	Jabłonowska Zofia, obywatelka	z Olchowa	u Dr. Skórczewskiego	1
43	Rylska Stanisława, "	z " "	" " " "	1
44	Statter Cecylia, obywatelka z córką	z Warszawy	" " " "	2
45	Soldraczyński Ignacy, właściciel dóbr z synem	z Jabłonków (p. Lisko)	" " " "	2
46	Skotnicki Jan, obywatel ziemski z żoną	z Linowa (Król. Pol.)	" " " "	2
47	Bieniewska-Maryja, żona doktora	z Warszawy	w Łazienkach min.	1
48	Kisslinger Ewelina, żona dzierżawcy dóbr	z Wierzbian	pod Trąbką Nr. 14	1
49	Christianus Amalia, prywatna	z " "	" " " "	1
50	Baumfeld Kalman, wyrobnik	z Ostrowa (Król. Pol.)	u Izaka Katza	1
51	Pęczyna Jakób, "	z Potoka (Król. Pol.)	" " " "	1
52	Habesta Józef, majster szewski z matką i czeladnikami	z Starego Sącza	pod Matką Boską	4
53	Grünspan W. felczer	z Nowego Sącza	" Trąbką Nr. 3	1
54	Kupeczyński Aleksander, emeryt	z Lanowic (p. Sambor)	" Koroną Nr. 7	1
55	Knaus Maryja przy rodzicach	z Przeclawia (p. Mielec)	u Józefa Dolaka	1
56	Fritzowa Maryja, żona maszynisty kolejowego	z Krakowa	pod Akacją	1
57	Kohn Karolina, żona c. k. inżyniera kolei państwowej	z " "	" " " "	1
58	Tomezyk Katarzyna, obywatelka	z " "	" 3 różami	1
59	Gałaszowski Jan, obywatel	z " "	" " " "	1
60	Pautsa Elizabeta, żona zarządcy dóbr i lasów	z Suchodoła	" Trąbką	1
61	Neudorfer Sali, prywatna z córką	z New-Yorku (Ameryka)	" Akacją	2
62	Wiener Estera " " " "	z " " " "	" " " "	1
63	Spiegel Izrael Leizer, właściciel hotelu z żoną	z Przemysła	u M. Luftgłasa	2
64	Roshändler Rifka, kupcowa z córką	z Korczyny	pod Węgrem	2
65	Rubinlicht Izrael, kupiec	z Król. Polskiego	" " " "	1
66	Getz Sara, wyrobnicza	z Tymbarku	u Sternglanza	1
67	Dr. Ashkenazy Zigmunt, lekarz z żoną i służącą	ze Lwowa	pod Pagatem	3
68	Wittkowa Helena, wdowa po c. k. radcy	z Podgórze	" " " "	1
69	Steczowska Wanda, żona inżyniera kolei Karola Ludwika	z Przemysła	" " " "	1
70	Komunicki Stanisław, właściciel mleczarni z rodziną i służbą	ze Lwowa	" Rybą	7
71	Turowska Wincencyja, właścicielka dóbr z córką	z Zubracza (pow. Lisko)	w Willi ulana	2
72	Scharf Antonina, kupcowa z córką	z Marcyporeby (p. Wad.)	pod Alfredówką	2
73	Schmidt Jan Henryk, c. k. naczelnik poczty i telegrafów	ze Lwowa	" Zamkiem	1
74	Gailhofer Piotr, magister farmacji z rodziną i służącą	" " " "	" Topolami	4
75	Gogolewski Antoni, agronom z służącym	z Mierzanowa (Kr. Pol.)	" Zamkiem Nr. 15	2
76	Borał Leib, kupiec	z Zaleszczyk	" 3 koronami	1
77	Blumenfeld Rifka, żona kupca	z Kiele (Król. Pol.)	" " " "	1
78	Jagodziński Józef, restaurator z żoną i służbą	z Tarnowa	" 3 różami	5
79	Starzyński Jan, urzędnik magistratu	z Krakowa	" Zamkiem	1
80	Tokarzewska Salomea, żona rządcy dóbr	z Buska	w Łazienkach min.	1
81	Raczyńska Aniela, żona krawca	z Nowego Sącza	pod Potokiem	1
82	Weiner Maryja, żona stolarza z córką	z " "	" Kosynierem	2
83	Pietruszewski Bolesław, sekretarz c. k. Komisji zdrojowej	z " "	" Potokiem	1

Razem rodzin 83, osób 149

Oprócz powyżej wyszczególnionych przybyło niekurujących się rodzin 41, osób 100

Ogólna ilość od 15 maja do 3 czerwca 1889 r. rodzin 124, osób 249.

Treść numeru. Kalendarz. — Zdroje siarczane w Lubieniu. (Dr. C. Sztambarth). — Monaco (odeinek). — Odezwa Towarzystwa lekarskiego krakowskiego w sprawie Zdrojowisk krajowych. — Drobne wiadomości. — Drobnotki humorystyczne. — Wiadomości urzędowe c. k. Zarządu zdrojowego w Kryniey. — I. Lista Gości zdrojowych w Kryniey, przybyłych od dnia 15. Maja do 3. Czerwca 1889 r. — Ogłoszenia.

Dwie wsie

w powiecie wielickim położone, jedna 3 mile, druga 4½ mili od Krakowa oddalone, bardzo dobrze zagospodarowane, wraz z lasami, inwentarzem żywym i martwym i t. d., lub bez tegoż, są każdego czasu z wolnej ręki, razem lub osobno, **do sprzedania.**

Budynki mieszkalne i gospodarskie **w bardzo dobrym stanie.**

Blizsza wiadomość w kancelaryi adwokackiej **Dra Józefa Kopffa** w Krakowie, ul. Stolarska Nr. 15.

Wszelkie pośrednictwo wykluczone.

Realność

składająca się z domu piętrowego, oficyn, wozowni, stajni itd., oraz ogrodu, a względnie parceli budowlanej, **w Krakowie, przy ul. Karmelickiej** położona, jest każdego czasu, z wolnej ręki **do sprzedania.**

Blizsza wiadomość w kancelaryi adwokackiej **Dra Józefa Kopffa** przy ul. Stolarskiej Nr. 15 w Krakowie.

Pośrednictwo wykluczone.

Stacja kolei
MUSZYNA-KRYNICA:
z Krakowa 8 godz.
ze Lwowa 12 „
z Budapesztu 12 „

KRYNICA

APTEKA,
Poczta i Telegraf
w miejscu.

c. k. Zakład zdrojowo-kąpielowy w Galicyi.

NADER OBFITA i SILNA „SZCZAWA ALKALICZNO-ŻELAZISTA“.

➔ Główniejsze środki lecznicze są: ➔

Kąpiele mineralne, ogrzewane metodą Schwarza, w budynku elegancko urządzone o 73 gabinetach, kąpiele borowinowe również elegancko w osobno urządzonego budynku o 27 gabinetach, kąpiele gazowe przy głównym źródle, metodyczne picie wód z licznych źródeł mineralnych o różnym składzie chemicznym — Doskonała żentyczarnia, nowa kefirnia, kilka mleczarni, nowy, wzorowo urządzonego Zakład gimnastyczny, park wielki z wielu i wygodnymi spacerami.

Ku wygodzie i rozrywce gości służy przeszło 1200 pokoi z całkowitem umeblowaniem, nowo zbudowany, wspaniale urządzonego domu zdrojowego, liczne restauracje, cukiernie, teatr przez cały sezon, czytelnia gazet, dwie wypożyczalnie książek, orkiestra zdrojowa, fotograf, liczne i różnorodne sklepy, modniarki, różni rękodzielnicy etc. — W domu „pod Zamkiem“ są do wynajęcia pokoje tylko na przeciąg 24 godzin. — Dworzec kolejowy Muszyna-Krynica 10 kilometrów od zakładu, z kąd znakomicie utrzymana droga do zakładu prowadzi. — W maju, czerwcu i wrześniu ceny pomieszkań skarbowych jakoteż wszystkich rodzaj kąpieli 33% niższe. Prócz stałe przez cały sezon ordynującego lekarza rządowego Dra Kopffa, praktykuje siedmiu lekarzy tamże. — Frekwencja roczna wynosi wyżej 4000 osób.

W samym zakładzie znajduje się według najnowszych zasad umiejętności urządzonego:

C. K. ZAKŁAD WODOLECZNICZY

pod kierownictwem specjalisty Dra EBERSA.

2 12

Sezon otwarty od 15 Maja do 30 Września. Na żądanie udziela wyjaśnień c. k. Zarząd zdrojowy w Krynicy.

RYMANÓW ZAKŁAD ZDROJOWO-KĄPIELOWY dla osób skrofulicznych, anemicznych i osłabionych,

położony w ziemi Sanockiej, w uroczej dolinie karpackiej, wśród lasów szpilkowych, otwarty zostaje z dniem 20 Maja, od którego to dnia po dzień 30 Czerwca i od 15 Sierpnia ceny pomieszkań o 1/3 część tańsze. Od taksy tylko te osoby opatrzone, legalnem świadectwem ubóstwa będą uwolnione, które przybędą do zakładu przed 20 Czerwca. Od stacyi „Rymanów“ kolei transwersalnej, oddalonej od zakładu o 6 kilometrów, kursują wózki i powozy, których woźnicy odznaczeni są znakiem zakładu (herb Pilawa), za inne zakład odpowiedzialności nie bierze.

Lekarzem zakładowym jest Dr. Józef Dukiet, mieszkający w zakładzie w domu własnym. Zakład rozsyła wodę mineralną ze wszystkich trzech źródeł, sól leczniczą do użytku wewnętrznego i zewnętrznego, tudzież ług bromo-jodowy.

Wszelkich wyjaśnień udziela Dyrekcyja zakładu zdrojowo-kąpielowego w Rymanowie.

2 5

Farby, Pokosty i Lakiery
do wszelkich użytków, tanie i dobre
ALOJZEGO HÜBNERA
we Lwowie 2 16
ulica Karola Ludwika Nr. 13.

LUBIEN

ZAKŁAD KĄPIELOWY SIARCZANY
20 kilometrów od Lwowa, 7 od Gródka, tyjez od Szczerca.

(Stacja telegrafowa i poczta w miejscu).

Początek sezonu 20 Maja. Lekarz ordynujący Dr. C. Sfenbarth
Łazienki w tym roku urządzone z wielkim komfortem. Wanny porce-
lanowe, mozaikowe i metalowe, posiadaki mozaikowe, doprowadzenie wody
do wspaniałej najnowszej metody. Znaczne ulepszenie kąpeli siarczo-
wych, oraz rozszerzenie parku o kilkadziesiąt morgów.

Pomieszkania z kompletnem urządzeniem hotelowem, od 50 cent. do
1 złr. 20 cent. na dobę. Dla mniej zamożnych gości pokój z kuchenką i
urządzeniem 50 ct. dziennie, mieszkanie 12 złr. Zniżona cena jazdy poze-
towej między Lwowem a Lubieniem na 75 ct. od osoby. Flakier zakła-
dowy z Gródka 40 ct. od osoby.

W sezonie I. od 20 Maja do 20 Czerwca i III. od 20 Sierpnia, ceny po-
mieszkań o 20% niższe. W tym czasie biedni, opatrzeni świadectwami
ubóstwa przez c. k. Starostwo uwierzytelnionem, otrzymują znaczne ulgi.

Blizszych wyjaśnień udziela na żądanie Zarząd Zakładu Zdrojowego. 2 3

A. SZUBERT fotograf w KRAKOWIE

ulica Krupnicza Nr. 7,

w Szczawnicy w Dworcu Gościwym.

Fotografuje Portrety z ulepszeniami momentalnemi, zdejmuje
Grupy do 100 osób w Krakowie, w Szczawnicy do 30
osób w salonie.

Są do nabycia najnowsze widoki Tatr, Pienin i Szczawnicy.

Fotografije naturalnej wielkości oryginałów „Lituanii“ Grotgera, jak również
obrazu: „Kościuszko pod Raclawicami“, w niewykonywanym dotychczas
formacie wielkości 1 metr 20 centymetrów. 1 15

Polecając się Szanownej Publiczności, upraszam o łaskawe względy.